

SPORAZUM IZMEĐU SAVEZNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE I REPUBLIKE AUSTRIJE O SOCIJALNOM OSIGURANJU

Savezna Republika Jugoslavija i Republika Austrija u želji da urede međusobne odnose između dve države u oblasti socijalnog osiguranja dogovorile su se da zaključe sledeći sporazum:

ODELjAK I OPŠTE ODREDBE

Član 1. Pojmovne odredbe

(1) U ovom sporazumu, sledeći pojmovi znače:

1. "pravni propisi" - zakoni, podzakonski akti i statuti i drugi opšti akti, koji se odnose na oblasti socijalnog osiguranja iz člana 2. stav 1;
2. "nadležni organ" - u Saveznoj Republici Jugoslaviji: savezno ministarstvo nadležno za primenu pravnih propisa iz člana 2. stav 1. odredba pod 2; u Republici Austriji: savezni ministri nadležni za primenu pravnih propisa iz člana 2. stav 1. odredba pod 1;
3. "nosilac" - organizacija, odnosno organ nadležan za sprovođenje pravnih propisa iz člana 2. stav 1;
4. "nadležni nosilac" - nosilac osiguranja kod koga je lice osigurano u vreme podnošenja zahteva za davanje ili od koga ima ili bi imalo pravo na davanje kada bi boravilo na teritoriji države ugovornice u kojoj je poslednji put bilo osigurano;
5. "prebivalište" - mesto stalnog boravka;
6. "boravište" - mesto privremenog boravka;
7. "član porodice" - član porodice prema pravnim propisima one države ugovornice u kojoj je sedište nosioca osiguranja na čiji teret bi se isplaćivala davanja;
8. "penzijski staž" - vreme osiguranja i sa njim izjednačena vremena, koja se kao takva smatraju prema pravnim propisima država ugovornica;
9. "novčano davanje", "renta" ili "penzija" - novčano davanje, renta ili penzija, uključujući njihove delove iz javnih sredstava, dodatke, usklađivanja, povećanja kapitalne otpremnine i plaćanja po osnovu povraćaja doprinosa.

(2) U ovom sporazumu ostali pojmovi imaju značenje koje im pripada prema pravnim propisima država ugovornica.

Član 2. Stvarno područje važenja

(1) Ovaj sporazum se odnosi:

1. na austrijske pravne propise o:
  - a) zdravstvenom osiguranju;
  - b) osiguranju za slučaj nesreće na poslu;
  - c) penzijskom osiguranju sa izuzetkom posebnog osiguranja za beležnike;
  - d) novčanoj naknadi za slučaj nezaposlenosti;
2. na jugoslovenske pravne propise o:
  - a) zdravstvenom osiguranju, zdravstvenoj zaštiti i materinstvu;
  - b) penzijskom i invalidskom osiguranju;
  - c) novčanoj naknadi za slučaj nezaposlenosti.

(2) Ovaj sporazum se odnosi na sve pravne propise kojima se obuhvataju, menjaju ili dopunjuju pravni propisi iz stava 1.

Član 3. Lica na koja se ovaj sporazum primenjuje

Ovaj sporazum važi:

- a) za lica za koja važe ili su važili pravni propisi jedne ili obe države ugovornice;
- b) za druga lica koja prava izvode od lica naznačenih pod a).

Član 4.

Jednaki tretman

(1) Prilikom primene pravnih propisa jedne države ugovornice, njeni državljeni su izjednačeni sa državljanima druge države ugovornice, ako ovim sporazumom nije drugačije određeno.

(2) Stav 1. se ne odnosi na:

- a) pravne propise o učešću osiguranika i poslodavaca u organima nosilaca i udruženja, kao i u sudstvu u oblasti socijalnog osiguranja;
- b) odredbe o teretu osiguranja iz međunarodnih ugovora zaključenih sa trećim državama;
- c) pravne propise o osiguranju lica zaposlenih u službenom predstavništvu jedne od država ugovornica u trećim državama ili kod članova tog predstavništva.

(3) U pogledu austrijskih pravnih propisa o uzimanju u obzir vremena provedenog u ratnoj službi ili sa njim izjednačenog vremena, stav 1. se primenjuje samo na jugoslovenske državljanе koji su imali austrijsko državljanstvo pre 13. marta 1938. godine.

Član 5.

Transfer davanja

(1) Penzije, rente i druga novčana davanja po propisima jedne države ugovornice, izuzev davanja za slučaj nezaposlenosti, ne mogu se umanjiti, izmeniti, staviti u stanje mirovanja, oduzeti ili zapleniti zbog toga što korisnik ima prebivalište na teritoriji druge države ugovornice.

(2) Stav 1. se ne odnosi na:

- a) zaštitni penzijski dodatak prema austrijskim pravnim propisima;
- b) najniži iznos penzije prema jugoslovenskim pravnim propisima.

ODELJAK II

ODREDBE O PRAVNIM PROPISIMA KOJI SE PRIMENJUJU

Član 6.

Opšte odredbe

(1) Obaveza osiguranja određuje se prema pravnim propisima one države ugovornice na čijoj teritoriji lice obavlja posao i u slučaju kada se prebivalište zaposlenog ili sedište poslodavca nalazi na teritoriji druge države ugovornice, ako odredbama čl. 7. i 8. nije drugačije određeno.

(2) Na činovnike i sa njima izjednačena lica primenjuju se pravni propisi one države ugovornice u čijoj su upravi oni zaposleni.

Član 7.

Posebne odredbe

(1) Ako preduzeće sa sedištem na teritoriji jedne države ugovornice pošalje zaposlenog na teritoriju druge države ugovornice, na njega se, do kraja 24. kalendarskog meseca nakon njegovog odlaska, i dalje primenjuju pravni propisi prve države ugovornice, kao da je još uvek zaposlen na njenoj teritoriji.

(2) Ako aviomarka sa sedištem na teritoriji jedne države ugovornice pošalje zaposlenog na teritoriju druge države ugovornice, primenjuju se pravni propisi prve države ugovornice kao da je još uvek zaposlen na njenoj teritoriji.

(3) Posada pomorskog broda, kao i druga lica koja nisu samo privremeno zaposlena na pomorskom brodu, podležu pravnim propisima one države ugovornice pod čijom zastavom brod plovi.

Član 8. Diplomatsko i konzularno pomoćno osoblje

(1) Na zaposlene u diplomatsko-konzularnim predstavništvima koji nisu činovnici ili sa njima izjednačena lica, kao i na zaposlene kao privatna kućna posluga kod članova ovih predstavništava, poslate na teritoriju druge države ugovornice primenjuju se pravni propisi države ugovornice iz koje su poslati.

(2) Na zaposlene iz stava 1, koji nisu poslati, primenjuju se pravni propisi države ugovornice na čijoj su teritoriji zaposleni. Zaposleni koji su državljeni druge države ugovornice, mogu se, u roku od tri meseca od dana zaposlenja, opredeliti za primenu pravnih propisa druge države ugovornice.

Član 9. Izuzeci

(1) Na zajednički zahtev zaposlenog i njegovog poslodavca, nadležni organi dve države ugovornice mogu sporazumno dogovoriti izuzetke od čl. 6. do 8. pri čemu moraju uzeti u obzir vrstu i okolnosti zaposlenja.

(2) Ako se na zaposlenog, u skladu sa stavom 1. primenjuju propisi jedne države ugovornice, mada je zaposlen na teritoriji druge države ugovornice, ti pravni propisi se primenjuju kao da je zaposlen na teritoriji prve države ugovornice.

ODELjAK III POSEBNE ODREDBE

Poglavlje 1. BOLEST I MATERINSTVO

Član 10. Sabiranje penzijskog staža

Penzijski staž stečen prema pravnim propisima obe države ugovornice se, ako je to potrebno, sabira za sticanje prava na davanje i za određivanje trajanja tog davanja, pod uslovom da se ne odnosi na isto vreme.

Član 11. Zdravstvene usluge

(1) Lice koje ispunjava uslove za pravo na davanje prema pravnim propisima jedne države ugovornice i a) ima prebivalište na teritoriji druge države ugovornice ili b) čije stanje za vreme boravka na teritoriji druge države ugovornice zahteva hitno pružanje usluga, a lice nije otišlo u drugu državu ugovornicu u cilju lečenja, ili c) dobije odobrenje od nadležnog nosioca da ode na teritoriju druge države ugovornice na lečenje koje iziskuje njegovo zdravstveno stanje,

ima pravo na zdravstvene usluge od strane nosioca njegovog prebivališta ili boravišta, prema pravnim propisima koji važe za tog nosioca, kao da je kod njega osigurano, a na teret nadležnog nosioca.

(2) Za odobrenje korišćenja proteza, pomagala i drugih zdravstvenih usluga veće vrednosti, neophodna je saglasnost nadležnog nosioca, izuzev kada je pružanje tih usluga neodložno, jer bi u protivnom bili ozbiljno ugroženi život ili zdravlje lica iz stava 1, ili kada se, u skladu sa članom 15. stav 2, troškovi naknađuju paušalnim plaćanjem.

(3) St. 1. i 2. se primenjuju i na članove porodice.

(4) Stav 1. odredbe pod b) i c) u vezi sa pružanjem zdravstvenih usluga od strane lekara, stomatologa i zubara koji se bave slobodnom profesijom važe samo za:

a) lica koja zbog obavljanja svog zaposlenja borave u drugoj državi ugovornici, kao i članove porodice koji ih prate;

b) lica koja posećuju svoju porodicu koja ima prebivalište u drugoj državi ugovornici;

c) lica koja iz drugih razloga borave u drugoj državi ugovornici, ako im je pruženo ambulantno lečenje za račun nosioca nadležnog prema njihovom boravištu.

Član 12. Novčana davanja

(1) U slučajevima iz člana 11. novčana davanja odobrava nadležni nosilac prema pravnim propisima koje on primenjuje.

(2) Ako prema pravnim propisima jedne države ugovornice iznos novčanih davanja zavisi od broja članova porodice, nadležni nosilac uzima u obzir i članove porodice koji imaju prebivalište na teritoriji druge države ugovornice.

Član 13. Korisnici penzije

(1) Na korisnika penzije, ostvarene prema pravnim propisima obe države ugovornice, primenjuju se isključivo pravni propisi one države ugovornice na čijoj teritoriji ima prebivalište.

(2) Na korisnika penzije ostvarene prema pravnim propisima jedne države ugovornice koji ima prebivalište na teritoriji druge države ugovornice, primenjuju se pravni propisi te države ugovornice, kao da je pravo na penziju ostvareno prema njenim pravnim propisima.

(3) St. 1. i 2. važe i za podnosioce zahteva za penziju.

Član 14. Nosioci prema prebivalištu ili boravištu

U slučaju iz člana 11. stav 1. i člana 13. stav 2. davanja odobrava:

- a) u Republici Austriji - mesna bolesnička blagajna nadležna prema prebivalištu ili boravištu lica;
- b) u Saveznoj Republici Jugoslaviji - filijala republičke organizacije za zdravstveno osiguranje nadležna prema prebivalištu ili boravištu lica.

Član 15. Naknada troškova

(1) Nadležni nosilac nadoknađuje nosiocu koji je pružio davanje utrošene iznose u skladu sa članom 11. i članom 13. stav 2. izuzev administrativnih troškova.

(2) Austrijski nadležni organ i jugoslovenski organ za vezu mogu, u cilju administrativnog pojednostavljenja, dogоворити да za sve slučajeve ili za određene grupe slučajeva umesto pojedinačnog obračuna troškova uvedu paušalna plaćanja.

(3) U slučajevima iz člana 13. stav 2. naknada troškova za korisnike iz austrijskog penzijskog osiguranja se plaća od doprinosa za zdravstveno osiguranje penzionera koji prispevaju u Glavni savez austrijskih nosilaca socijalnog osiguranja.

Poglavlje 2. POVREDE NA RADU I PROFESIONALNE BOLESTI

Član 16. Zdravstvene usluge

(1) Lice koje po osnovu povrede na radu ili profesionalne bolesti ima pravo na zdravstvene usluge prema pravnim propisima jedne države ugovornice, a ima prebivalište ili boravište na teritoriji druge države ugovornice prima te usluge, na teret nadležnog nosioca, od nosioca na čijem području ima prebivalište ili boravište, prema pravnim propisima koje taj nosilac primenjuje, kao da je kod njega osigurano. Za korišćenje proteza, pomagala i drugih zdravstvenih usluga veće vrednosti, primenjuje se odredba člana 11. stav 2.

- (2) U slučajevima iz stava 1. zdravstvene usluge odobrava:
- u Republici Austriji - mesna bolesnička blagajna nadležna prema prebivalištu ili boravištu lica;
  - u Saveznoj Republici Jugoslaviji - filijala republičke organizacije za zdravstveno osiguranje nadležna prema prebivalištu ili boravištu lica.
- (3) Umesto austrijskog nosioca iz stava 2. zdravstvene usluge može da odobri nosilac osiguranja za slučaj povrede na radu.
- (4) Na naknadu troškova nastalih prema stavu 1. primenjuju se odredbe člana 15.

Član 17. Profesionalne bolesti

(1) Ako je odobrenje davanja za slučaj profesionalne bolesti, prema propisima jedne države ugovornice, uslovljeno time da je bolest prvi put lekarski utvrđena na teritoriji te države ugovornice, smatra se da je taj uslov ispunjen ako je ta bolest prvi put utvrđena na teritoriji druge države ugovornice.

(2) Ako je odobrenje davanja za slučaj profesionalne bolesti, prema propisima jedne države ugovornice, uslovljeno time da je obavljanje delatnosti koja može da izazove tu bolest, trajalo određeno vreme, nadležni nosilac te države ugovornice, ako je potrebno, uzima u obzir i vreme obavljanja takve delatnosti u skladu sa pravnim propisima druge države ugovornice.

Član 18. Naknada za slučaj profesionalne bolesti

(1) Ako pravo na naknadu za slučaj profesionalne bolesti postoji prema pravnim propisima obe države ugovornice, davanja se odobravaju samo prema pravnim propisima one države ugovornice na čijoj teritoriji je poslednji put obavljana delatnost koja može da izazove tu profesionalnu bolest.

(2) Ako lice, koje je po osnovu profesionalne bolesti primalo ili prima davanja na teret nosioca jedne države ugovornice, zbog pogoršanja bolesti prouzrokovanoj obavljanjem delatnosti koja, prema pravnim propisima druge države ugovornice, može da izazove profesionalnu bolest, podnese zahtev za davanja nosiocu druge države ugovornice, nosilac prve države ugovornice i dalje snosi troškove davanja, bez obzira na pogoršanje, prema svojim pravnim propisima. Nosilac druge države ugovornice odobrava davanja u visini razlike između davanja koje pripada nakon pogoršanja i davanja koje bi pripadalo prema njegovim pravnim propisima pre pogoršanja, da je bolest nastupila prema tim pravnim propisima.

Poglavlje 3. STAROST, INVALIDNOST I SMRT

Član 19. Sabiranje penzijskog staža

(1) Ako je, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, sticanje, očuvanje ili ponovno priznavanje prava na davanje uslovljeno navršenjem penzijskog staža, nosilac te države ugovornice uzima u obzir, ako je potrebno, i penzijski staž navršen prema pravnim propisima druge države ugovornice kao da je navršen prema njegovim pravnim propisima, pod uslovom da se ne odnosi na isto vreme.

(2) Ako je, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, pravo na određeno davanje uslovljeno navršenjem staža u određenom zanimanju, odnosno poslu ili u zanimanju za koje postoji poseban sistem, nosilac te države ugovornice uzima u obzir i penzijski staž koji je, prema pravnim propisima druge države ugovornice, navršen u istom zanimanju, odnosno poslu ili u odgovarajućem sistemu.

(3) Ako prema pravnim propisima jedne države ugovornice vreme korišćenja penzije produžava period u kome mora biti navršen penzijski staž, taj period se produžava odgovarajućim vremenom korišćenja penzije ostvarene prema pravnim propisima druge države ugovornice.

(4) Penzijski staž navršen prema jugoslovenskim pravnim propisima, iskazan u danima, austrijski nosilac preračunava u mesece, pri čemu 30 dana odgovara jednom mesecu, a preostale dane uzima u obzir kao ceo mesec.

Član 20. Penzijski staž kraći od jedne godine

(1) Ako je ukupan penzijski staž, koji se prema pravnim propisima jedne države ugovornice uzima u obzir za obračunavanje davanja kraći od 12 meseci, ne odobrava se pravo na davanje, izuzev u slučaju kada, prema tim pravnim propisima, postoji pravo na davanje samo po osnovu tog penzijskog staža.

(2) Penzijski staž iz stava 1. po osnovu kog nosilac jedne države ugovornice ne odobrava davanje, uzima u obzir nosilac druge države ugovornice za sticanje, očuvanje i ponovno priznanje prava na davanje, kao i određivanje njegove visine, kao da je taj staž navršen prema njegovim pravnim propisima.

Član 21. Utvrdjivanje davanja

(1) Ako prema pravnim propisima jedne države ugovornice postoji pravo na davanje i bez primene člana 19, nadležni nosilac te države ugovornice utvrđuje davanje isključivo na osnovu penzijskog staža koji se uzima u obzir prema tim pravnim propisima.

(2) Ako prema pravnim propisima jedne države ugovornice postoji pravo na davanje samo uz primenu člana 19, nadležni nosilac te države ugovornice utvrđuje davanje prema odredbama člana 22, odnosno člana 23.

Član 22. Obračun austrijskog dela davanja

U slučaju iz člana 21. stav 2. nadležni austrijski nosilac utvrđuje davanje uzimajući u obzir isključivo penzijski staž navršen prema austrijskim pravnim propisima i sledeće odredbe:

1. davanja ili delovi davanja čiji iznos ne zavisi od dužine navršenog penzijskog staža utvrđuju se srazmerno odnosu penzijskog staža koji se prema austrijskim pravnim propisima uzima u obzir za obračun davanja i 30 godina, a najviše do punog iznosa;

2. ako se pri obračunu davanja za slučaj invalidnosti ili smrti uzimaju u obzir vremena posle nastanka osiguranog slučaja, ta se vremena uzimaju u obzir samo srazmerno odnosu penzijskog staža koji se prema austrijskim pravnim propisima uzima u obzir za obračun davanja i dve trećine broja punih kalendarskih meseci od navršene 16. godine života tog lica do nastanka osiguranog slučaja, a najviše do punog trajanja;

3. tačka 1. se ne primjenjuje:

- a) na davanja po osnovu dopunskog osiguranja;
- b) na davanja ili delove davanja koji zavise od prihoda, a kojima se obezbeđuje minimalni prihod.

Član 23. Obračun jugoslovenskog dela davanja

U slučaju iz člana 21. stav 2. nadležni jugoslovenski nosilac utvrđuje davanje na taj način što, prvo, obračunava iznos davanja koji bi pripadao da je ukupan penzijski staž, koji se uzima u obzir za obračun davanja, navršen po jugoslovenskim pravnim propisima, a najviše do pune visine davanja, a potom, na osnovu tako obračunatog iznosa, utvrđuje iznos davanja srazmeran odnosu između penzijskog staža navršenog isključivo po jugoslovenskim pravnim propisima i ukupnog penzijskog staža koji se uzima u obzir za obračun davanja.

Poglavlje 4. **NEZAPOSLENOST**

Član 24. **Sabiranje staža osiguranja**

(1) Staž osiguranja, navršen prema pravnim propisima jedne države ugovornice, uzima se u obzir za pravo na davanje u slučaju nezaposlenosti prema pravnim propisima druge države ugovornice, ako je nezaposleno lice u državi ugovornici u kojoj ostvaruje pravo na davanje u poslednjih dvanaest meseci pre podnošenja zahteva za to davanje bilo osigurano po osnovu zaposlenja ukupno najmanje 26 nedelja, bez povrede propisa o zapošljavanju stranaca.

(2) Uslov minimalnog perioda zaposlenja od 26 nedelja ne odnosi se na nezaposlena lica čije je zaposlenje bilo predviđeno na duži rok, ali je okončano, bez njihove krivice, pre navršenih 26 nedelja ili koja imaju državljanstvo države ugovornice u kojoj podnose zahtev za davanje.

Član 25. **Trajanje primanja naknade**

Trajanje primanja naknade se smanjuje za period za koji je nezaposleno lice u drugoj državi ugovornici u toku poslednjih 12 meseci pre dana podnošenja zahteva primalo novčanu naknadu za slučaj nezaposlenosti.

ODELjAK IV **RAZNE ODREDBE**

Član 26. **Obaveze nadležnih organa, pravna i administrativna pomoć**

(1) Nadležni organi će posebnim sporazumom utvrditi administrativne mere za sprovođenje ovog sporazuma.

(2) Nadležni organi dve države ugovornice obaveštavaće se međusobno:

- a) o svim preduzetim merama za sprovođenje ovog sporazuma;
- b) o svim promenama njihovih pravnih propisa u vezi sa primenom ovog sporazuma.

(3) U primeni ovog sporazuma organi i nosioci država ugovornica će uzajamno pružati službenu pomoć i postupati kao da se radi o primeni njihovih pravnih propisa. Ova službena pomoć je besplatna.

(4) Nadležni organi i nosioci država ugovornica mogu, u primeni ovog sporazuma, neposredno međusobno stupati u vezu, kao i sa zainteresovanim licima ili njihovim punomoćnicima.

(5) Nadležni organi i nosioci jedne države ugovornice ne smeju odbiti zahteve i druge podneske zbog toga što su sačinjeni na službenom jeziku druge države ugovornice.

(6) Lekarske preglede koji se obavljaju isključivo zbog primene pravnih propisa jedne države ugovornice, a odnose se na lica koja na teritoriji druge države ugovornice imaju prebivalište ili boravište, obaviće na zahtev nadležnog nosioca i na njegov teret, nosilac prema prebivalištu ili boravištu. Lekarski pregledi koji se obavljaju zbog primene pravnih propisa obe države ugovornice obavlja na svoj teret nosilac prema prebivalištu ili boravištu tog lica.

(7) Sudska pravna pomoć se pruža u skladu sa propisima koji se primenjuju u pravnoj pomoći u građanskim pravnim stvarima.

Član 27. **Organi za vezu**

U cilju efikasnijeg sprovođenja ovog sporazuma, posebno radi jednostavnog i brzog povezivanja nosilaca obe države ugovornice, nadležni organi će sporazumom iz člana 26. stav 1. odrediti organe za vezu.

Član 28. **Oslobađanje od poreza i overa**

(1) Oslobađanje ili smanjenje poreza i taksi predviđeno propisima jedne države ugovornice za pismene podneske ili dokumenta koja se prilaže zbog primene njenih pravnih propisa, odnosi se i na odgovarajuće pismene podneske i dokumenta koji se prilaže zbog primene ovog sporazuma ili pravnih propisa druge države ugovornice.

(2) Isprave, dokumenta i pismeni podnesci bilo koje vrste, koji se prilaže prilikom primene ovog sporazuma, ne podležu overi.

Član 29. **Podnošenje pismenih dokumenata**

(1) Zahtevi, izjave ili pravna sredstva koja se u primeni ovog sporazuma ili pravnih propisa jedne države ugovornice podnose organu, nosiocu ili nekoj drugoj nadležnoj ustanovi jedne države ugovornice, smatraju se zahtevima, izjavama ili pravnim sredstvima podnetim organu, nosiocu ili nekoj drugoj nadležnoj ustanovi druge države ugovornice.

(2) Zahtev za davanje, podnet prema pravnim propisima jedne države ugovornice, smatra se zahtevom za odgovarajuće davanje prema pravnim propisima druge države ugovornice koji dolazi u obzir primenom ovog sporazuma, izuzev ako podnositelj zahteva izričito zahteva da se odloži utvrđivanje stečenog prava na davanje u slučaju starosti prema pravnim propisima jedne od država ugovornica.

(3) Zahtevi, izjave ili pravna sredstva, koja primenom pravnih propisa jedne države ugovornice treba podneti organu, nosiocu ili nekoj drugoj nadležnoj ustanovi te države ugovornice, mogu se u istom roku podneti odgovarajućem organu, nosiocu ili nekoj drugoj ustanovi druge države ugovornice.

(4) U slučajevima iz st. 1. do 3. navedene institucije, bez odlaganja, dostavljaju zahteve, izjave ili pravna sredstva odgovarajućim institucijama druge države ugovornice neposredno ili posredstvom organa za vezu.

Član 30. **Platni promet**

(1) Nositelj nadležan za pružanje davanja prema ovom sporazumu isplaćuje novčana davanja korisnicima u drugoj državi ugovornici, sa oslobađajućim dejstvom, u svojoj nacionalnoj valuti ili u drugoj konvertibilnoj valuti.

(2) Naknade predviđene ovim sporazumom isplaćuju se u valuti one države ugovornice u kojoj se nalazi sedište nosioca na čiji teret padaju davanja.

Član 31. **Izvršni postupak**

(1) Izvršne odluke sudova, kao i izvršna rešenja i dokazi o zaostalim plaćanjima (isprave) nadležnih organa ili nosilaca jedne države ugovornice o doprinosima i drugim potraživanjima iz socijalnog osiguranja priznaju se u drugoj državi ugovornici.

(2) Priznavanje se može odbiti samo ako je u suprotnosti sa javnim redom države ugovornice u kojoj treba da se prizna odluka ili isprava.

(3) Izvršne odluke i isprave priznate u skladu sa stavom 1. izvršavaju se u drugoj državi ugovornici. Izvršni postupak se sprovodi prema pravnim propisima koji se primenjuju za izvršenje odgovarajućih odluka ili isprava države ugovornice na čijoj teritoriji treba da se sproveđe izvršenje. Odluke i isprave moraju sadržati potvrdu o njihovoj izvršnosti (klauzula o izvršenju).

Član 32. Obračun akontacija

(1) Nositelj jedne države ugovornice koji je isplaćivao akontaciju davanja može zadržati isplatu zaostataka odgovarajućeg davanja koje se odnosi na isti period, a na koje postoji pravo prema pravnim propisima druge države ugovornice.

(2) Ako je nositelj jedne države ugovornice u periodu za koji je nositelj druge države ugovornice naknadno odobrio odgovarajuće davanje, isplaćivao veće davanje od pripadajućeg, iznos koji prelazi to davanje do visine pripadajućih zaostataka smatra se akontacijom u smislu stava 1.

(3) Ako je nositelj socijalne pomoći jedne države ugovornice odobrio socijalnu pomoć u periodu za koji je, naknadno, prema pravnim propisima druge države ugovornice priznato pravo na novčana davanja, nadležni nositelj druge države ugovornice, na zahtev i za račun nosioca socijalne pomoći prve države ugovornice, zadržava zaostatke koji se odnose na isti period, do visine isplaćene socijalne pomoći, kao da se radi o isplaćenoj socijalnoj pomoći nosioca druge države ugovornice.

Član 33. Naknada štete

(1) Ako lice koje prema pravnim propisima jedne države ugovornice prima davanje za štetu koja je nastala na teritoriji druge države ugovornice i ima prema njenim pravnim propisima pravo na naknadu štete od trećeg lica, tada pravo na tu naknadu prelazi na nosioca prve države ugovornice prema njegovim pravnim propisima.

(2) Ako je pravo na naknadu štete u vezi sa istovrsnim davanjima, po osnovu istog slučaja štete, preneto, u skladu sa stavom 1, nosiocima obe države ugovornice, treće lice može isplatiti naknadu štete, sa oslobođajućim dejstvom, jednom ili drugom nosiocu. Nosioci će namiriti svoja potraživanja po ovom osnovu srazmerno davanjima koja isplaćuju.

Član 34. Rešavanje sporova

Sporove između država ugovornica povodom tumačenja i primene ovog sporazuma rešavaće nadležni organi država ugovornica.

ODELJAK V PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 35. Prelazne odredbe

(1) Ovaj sporazum ne utvrđuje pravo na davanja za period pre njegovog stupanja na snagu, odnosno za lica iz člana 37. stav 3. pre 1. oktobra 1996. godine.

(2) Za utvrđivanje prava na davanja prema ovom sporazumu uzima se u obzir i penzijski staž koji je prema pravnim propisima jedne države ugovornice ostvaren pre njegovog stupanja na snagu.

(3) Nezavisno od stava 1. ovaj sporazum važi i za osigurane slučajeve koji su nastali pre njegovog stupanja na snagu, ako ranije utvrđena prava nisu namirena kapitalizacijom.

(4) Davanja koja su utvrđena pre stupanja na snagu ovog sporazuma, odnosno za lica iz člana 37. stav 3. pre 1. oktobra 1996. godine neće se ponovo utvrđivati.

(5) Ako u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog sporazuma, lice koje nije obuhvaćeno članom 37. stav 3, podnese zahtev za davanje, to davanje pripada od dana njegovog stupanja na snagu, bez obzira na rokove isključenja i zastarevanja.

Član 36. **Regulisanje tereta osiguranja**

(1) Nosioci u Republici Austriji preuzimaju sva stečena i očekivana prava lica koja su 1. januara 1956. godine bila austrijski državljeni ili koja se, u skladu sa austrijskim pravnim propisima u oblasti socijalnog osiguranja, priznaju kao folksdojčeri, pod uslovom da ta lica nisu 1. januara 1956. godine samo privremeno boravila na teritoriji Republike Austrije, ako su ova prava nastala na osnovu penzijskog staža navršenog u bivšem jugoslovenskom socijalnom osiguranju (penzijsko ili invalidsko osiguranje) pre 1. januara 1956. godine.

(2) Nosioci u Saveznoj Republici Jugoslaviji preuzimaju sva stečena ili očekivana prava jugoslovenskih državljanina, koji su kao jugoslovenski državljeni 1. januara 1956. godine imali prebivalište na teritoriji prethodne Jugoslavije, ako su ta prava nastala na osnovu penzijskog staža navršenog u austrijskom socijalnom osiguranju (penzijskom ili osiguranju za slučaj nesreće na poslu) pre 1. januara 1956. godine.

(3) Prilikom preuzimanja očekivanih prava smatra se da su ispunjeni opšti uslovi za odgovarajuća davanja. Pri tome se za obračun davanja uzima u obzir penzijski staž na kome se zasnivaju preuzeta očekivana davanja. Ako po osnovu navršenog penzijskog staža nisu ispunjeni uslovi za ostvarivanje odgovarajućih davanja, obračunavanje tih davanja će se vršiti kao da su ti uslovi ispunjeni.

(4) Stečena i očekivana prava iz austrijskog penzijskog osiguranja ili osiguranja za slučaj nesreće na poslu se utvrđuju u skladu sa odredbama austrijskog saveznog zakona od 22. novembra 1961. godine o pravima na davanje i zahtevima u penzijskom (rentnom) osiguranju i u osiguranju za slučaj nesreće na poslu po osnovu zaposlenja u inostranstvu.

Član 37. **Stupanje na snagu**

(1) Ovaj sporazum podleže ratifikaciji. Ratifikacioni instrumenti će se razmeniti u što kraćem roku u Beču.

(2) Ovaj sporazum stupa na snagu prvog dana meseca po isteku meseca u kome su razmenjeni ratifikacioni instrumenti.

(3) Odredbe ovog sporazuma koje se odnose na sticanje i ostvarivanje prava iz socijalnog osiguranja primenjivaće se od 1. oktobra 1996. godine na lica na koja je primenjivana konvencija o socijalnom osiguranju koja je bila na snazi do tog datuma, izuzev ako je u vezi sa ostvarivanjem zdravstvenih usluga postupljeno drugačije pre njegovog stupanja na snagu.

Član 38. **Prestanak važenja**

(1) Ovaj sporazum se zaključuje na neodređeno vreme. Svaka država ugovornica ga može, u pismenoj formi, diplomatskim putem, otkazati sa krajem kalendarske godine i otkaznim rokom od tri meseca.

(2) U slučaju otkazivanja ovog sporazuma njegove odredbe se i dalje primenjuju na stečena prava.

U potvrdu ovoga opunomoćenici su potpisali ovaj sporazum i stavili pečat.

Sačinjeno u Beogradu, dana 5. juna 1998. godine u dva originala na srpskom i nemačkom jeziku, pri čemu su oba teksta autentična.

Za Saveznu Republiku Jugoslaviju
Živadin Jovanović, s.r.
savezni ministar za
inostrane poslove

Za Republiku Austriju
dr Wolfgang Šisel, s.r.
savezni ministar za
inostrane poslove